

Motion till riksdagen 2012/13:N266

av **Tomas Eneroth och Clas-Göran Carlsson (S)**

Glasindustrins framtid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Glasriket.

Motivering

Den svenska glasbruksindustrin är väl känd och står för hög kvalitet. Vårt svenska glas har fått sitt goda rykte tack vare att man på glasbruken förstått att ta vara på den stora kunskap som finns hos de skickliga yrkesarbetare som hanterar glaset. Det är ett genuint hantverk som det tar många år att lära sig. Formgivare och glasblåsare arbetar nära tillsammans när de gör sina produkter. Branschen är personalintensiv och kräver stor erfarenhet och kunskap.

Glasbruksindustrin är en förhållandevis liten bransch om man ser till den totala industrisysselsättningen. I dag efter de senaste varslen är det ca 250 personer sysselsatta inom glasbruksindustrin. År 2005 arbetade cirka 1 100 personer inom glasbruksindustrin. Det är mycket oroande eftersom branschen är känslig för konjunkturnedgångar. Det kan vi se på de många varsel som varit inom glasbruksindustrin det senaste året.

Glasriket är ett etablerat namn med gott renommé. För Småland är Glasriket ett ovärderligt inslag i Kronobergs och Kalmar läns kultur, både som arbetsgivare, kulturinslag och för turismen. Svenskt glas är en angelägenhet både för länen som Glasriket ligger i och för hela Sverige. Det är mycket vanligt att svenskt glas används vid representation inom många svenska företag, men även utomlands. När det gäller design kan man konstatera att svenskt glas är världsledande.

Det behövs en samlad nationell strategi för att säkra glasbruksindustrins framtid i vårt land. Sysselsättningen är viktig ur lokalt och regionalt perspektiv eftersom glasbruken ligger i glesbygd. Kulturarvet, det svenska glaset, riskerar att "flaggas ut" och det kan sedan inte återskapas. Yrkeskunskapen

Fel! Okänt namn på

försvinner, och de som lärt till glasblåsare och designer försvinner med sin kompetens och erfarenheter. Den manuella glasproduktionen måste värnas om Glasriket ska kunna behålla sin särart. Orterna som drabbas får, utöver att många blir arbetslösa, också vidkännas en minskad turism. Turismen är en viktig del för Glasriket – om glasbruken försvinner förlorar bygden även en stor inkomstkälla inom besöksnäringen.

För att säkra framtiden för svenskt glas behövs komplettering med andra former av stöd än bara de som endast ger ekonomisk hjälp. Glasbruksindustrin behöver utveckla forskningen och utbildningen för såväl glasblåsare som formgivare. Inom miljö- och energiområdet finns det mycket som behöver förstärkas, till exempel behövs en kartläggning av möjliga energibesparande och energiåtervinnande åtgärder inom glasindustrin. Även fortbildningen inom industrin behöver förstärkas. Glaskulturen måste bevaras för eftervärlden. Allt detta behöver mötas inom ramen för en samlad nationell strategi – ett nationellt handlingsprogram för glasbruksindustrins utveckling.

Länsstyrelsen i Kronoberg och Kalmar tillsammans med regionförbunden och de fyra kommunerna i Glasriket släppte den 31 augusti 2012 en rapport om Glasriket och dess framtid till regeringen. I rapporten finns ett flertal förslag för att stärka glasindustrin och för att utveckla regionen. Det handlar om att skapa en specifik kontaktpunkt för frågor gällande glasrikeregionen, med ansvarar för samordning på nationell nivå, men också om stöd för att möjliggöra energibesparande och energieffektiviserande åtgärder inom glasindustrin. Det är också viktigt att det sätts in extra stödåtgärder åt länsstyrelserna så att de kan genomföra en regional satsning för att bevara och utveckla Glasrikets kulturmiljövärden. För att underlätta för besöksnäringen behövs också förbättringar av infrastrukturen – exempelvis genom en tidigareläggning av ombyggnationen av vägsträckan Hovmantorp–Eriksmåla (väg 25) till två-plus-ett-väg. Det bör därtill ges ökade möjligheter för regionalt investeringsstöd inom glasrikeregionen under en begränsad tidsperiod för att kunna vända utvecklingen. Exempelen på insatser som kan göras är många – och helt avgörande är att de sker skyndsamt. Glasindustrin är inte som andra branscher – det går inte enkelt att återstarta manuell glastillverkning om tio eller femton år. Den yrkeskompetens och den hantverksskicklighet som krävs för att bedriva manuell glastillverkning kan inte enkelt läras ut – den är resultatet av en gedigen yrkestradition och mångårig intern utbildning inom glasindustrin. Det är med andra ord angeläget att regeringen agerar för att rädda svensk glastradition innan det är för sent.

Stockholm den 4 oktober 2012

Tomas Eneroth (S)

Clas-Göran Carlsson (S)